

Veie. Nu er det ganske vist ogsaa stillet i Spidsen, at Indenrigsministeriet skal have den øverste Myndighed med Hensyn til alle saadanne Sager. Naar noget Amtsraad eller nogen Communalbestyrelse skulde forsømme at holde de dem underlagte Veie i vedbørlig Stand og ikke afhjælpe forefundne Mangler inden en vis Frist, saa kan den overordnede Myndighed lade det forsømte Arbejde udføres for vedkommende Communes Regning, og Ministeriet, kan efter § 11 forandre enhver af de underordnede Myndigheder tagen Beslutning angaaende Veivæsenet og det derved ansatte Personale, og de Bestemmelser, der træffes af Ministeriet, ere alle kommunale Bestyrelser forpligtede til vægerlig at efterkomme. Der er altsaa i een Forstand sørget godt for Staten; men jeg kan ikke her tilbageholde den Bemærkning, at det er ikke Alt Guldb, hvad der glimrer; i alt Fald er undertiden det, der seer saa meget udtømmende og energiskt ud, ikke netop det, man meest trænger til, det er maaskee ikke det meest effective og meest practiske. Det forekommer mig, at man her har givet sine Regler om Regjeringens Myndighed altsaa almindeligt. Følgen deraf kunde maaskee let blive en Svælfelse af den Myndighed, Regjeringen skulde have, hvor den meest behøvede den. Regjeringen har jo ikke hidtil haft en saadan dictatorisk Myndighed med Hensyn til de Veie, som væsentlig maatte siges at være kommunale Veie. Der er noget Besynderligt i, at man, fordi Hovedlandebeiene overgives til Amtene, fordi det er nødvendigt, at Regjeringen forsaavidt faaer den fornødne Magt og Myndighed, udstrækker Regjeringens Myndighed til alle andre Veispørgsmaal netop lige saavidt. Det er, forekommer det mig, en væsentlig Indvending imod Affattelsen af § 11, at man der har villet bringe ind under samme Norm og samme formelle Afgjørelse Regjeringens Stilling til de forskjellige Veie, uagtet vi her have en Lov, som omfatter ingenslunde blot de tidligere sande Statsveie, men ogsaa de Veie, som anlægges for Amternes Benge, ja det gaar endog heelt ned til Biveiene. Det er denne Sammenstilling, som fører til det forunderlige Resultat, at Ministeriet skulde kunne forandre en hvilken som helst Beslutning angaaende det ved hele

Veivæsenet ansatte Personale; det er dog aldeles unaturligt. For det Første forekommer det mig, at det skrider imod det rigtige Princip for den kommunale Ordning, og at Hovedlandebeiernes Overgang til Amtene vilde føjes for dyrt, dersom Følgen deraf skulde blive, at man ved dette hele kommunale Veivæsen skulde underkaste sig saadanne i Formen terroristiske Bestemmelser; saadanne Bestemmelser, som lige frem ere i Strid med de almindelige Principer for den kommunale Ordning; men paa den anden Side frygter jeg for, at i Realiteten disse Bestemmelser ikke skulde føre til det virkelige Maal, fordi man kommer til at staae samlende ligeoverfor saadanne altsaa vidtgaende Bud. Spørgsmaalet bliver her, hvilke Midler stilles der til Indenrigsministerens Raadighed, for at han i Gjerningen kan benytte den ham givne Myndighed til at paasee Statens Læve ligeoverfor Communerne. I denne Henseende gaar min Frygt i en noget anden Retning end den, der blev fremhævet af den ærede Landstingsmand, som havde Ordet før Indenrigsministeren. Det kommer mig ikke her an paa Gagens Fastsettelse til 100 Rd. meer eller mindre, det er ikke det specielle Gagebeløb, 3000 Rd., hvorom det for mig dreier sig; men det, som jeg mener fortjener alvorlig Overveelse, er, hvorledes der kan stilles saadanne Kræfter til Ministerens Raadighed, at Regjeringen kan gjøre sin Pligt og paasee, at Amtene gjøre deres, ikke saameget med Hensyn til de 5—600 Mill, der nu allerede ere under Communerne, og som de nok fremdeles ville kunne sørge for, men for de henved 200 Mill Hovedlandeveie, der skulde overgives til dem. Man vil maaskee sige: det gjør ikke saameget, om Tilshyret er svagt eller slapt; thi er det sandt, at Hovedlandebeiene saa let kunne fordærves, som de Veistyrte sige, og skulde det vise sig, at Amtsraadet i saa Henseende forsømmer sin Pligt, uden at Regjeringen skrider ind, og Veiene skulde blive ødelagte, saa vil der nok komme saadanne Anlægger, at Regjeringen bliver nødt til bagefter at stride ind, og Amtet maa da omlægge den Hovedlandebet, som det ikke tilbørlig har vedligeholdt; men, mine Herrer! det er en meget haard Mulct, det er en meget alvorlig Bøde, der i